

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115010181
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2115010181.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovince a sudcov Mgr. Michala Polláka a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci proti obžalovanému P. B., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. e), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a písm. j) Trestného zákona účinného do 31.12.2015, o odvolaní obžalovaného P. B. a poškodených F. Y. a L. Y. proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 26.3.2021, sp. zn. 7T/13/2015, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.4.2022 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný P. B., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom Z., t.č. Y. XX, Z.

odsudzuj e:

Podľa § 208 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2015 a § 38 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2015 na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

III. Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolania poškodených F. Y., nar. XX.XX.XXXX a L. Y., nar. XX.XX.XXXX, zamietajú.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava, rozsudkom zo dňa 26.3.2021, sp. zn. 7T/13/2015 uznal obžalovaného za vinného, že

v období začínajúcom najneskôr od januára 2000 až do presne nezisteného dňa v mesiaci apríl 2012, kedy sa obvinený P. B. odsťahoval zo spoločnej domácnosti v Z., na ul. J.G. Z. č. XX, ako aj na rôznych ďalších miestach, kde žil v podnájdoch spoločne s manželkou U. B., nar. XX.XX.XXXX a ich dvoma spoločnými synmi F. B., nar. XX.XX.XXXX a L. B., nar. XX.XX.XXXX, svoju manželku verbálne aj fyzicky napádal a to tak, že ju sácal, fackal udieral päťami po hlave, po chrbte i hrudníku, bolestivo ju štipal na rôznych častiach tela ak nesúhlasila s jeho názormi alebo sa nesprávala podľa jeho požiadaviek, k návštevám jej rodinných príslušníkov sa správal arogantne a povýšenecky a dával im najavo, že nie sú vítaní, hádzal po nej aj deťoch rôzne veci ako boli napríklad zväzok kľúčov alebo ovládač od televízora, vyhrážal sa jej aj synom zabitím, sám rozhodoval o použití finančných prostriedkov, ktoré pochádzali zo mzdy U. B. a tieto jej prideloval na základe vlastného uváženia a bez jeho vedomia alebo súhlasu nemohla s nimi nakladať, manželke nadával, že je „primitívna, z drbutej rodiny, aby Boh skántril také plemeno“, že je „nevďačná skurvená piča, hajzláčka zasratá, piča jedna skurvená spičená“, neustále sa jej vyhrážal „či jej má jednu pridrbať, že ju kurvu jednou ranou zabije, že ju krv zaleje“, neustále ju sledoval

a kontroloval kde je a čo robí, obvinenému sa musela hlásiť, kedy príde domov, vyhadzoval ju z domu, neustále ju ponižoval tým, že jej hovoril, že je „nemožná, otrasná, hlúpa, sprostá piča, sliepka z hnoja, že on ju vyhrabal z hnoja, že jej priniesol kultúru a naučil ju žrať lyžicou“, vulgárne nadával aj svojim deťom, že sú „pankharti, skurvenci a vydrbanci, sprostí, debilní, postihnutí“ hovoril im „Ty si jebo, jebnutý, kokot, drbo“, vyhrážal sa im, že im „jednu drbne a že ich zabije“, slovami „Kurva pod' sem, lebo Ťa dobijem, dojebem“, synov ponižoval slovami, že sú „neschopní, gremblaví“, že majú „deravé ruky a že nič nezvládnu“, hoci ako rodič maloletých detí bol podľa ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov povinný týmto poskytovať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin a podľa ustanovenia § 30 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov používať primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa, synovia ho museli obsluhovať, pričom ich nevolal menom, ale na nich pískal alebo ich prezvonil mobilom od synov vyžadoval bezvýhradnú poslušnosť, pričom ak túto neprejavovali podľa jeho predstáv alebo sa mu čokoľvek znepáčilo na ich správaní, fyzicky ich trestal tak, že ich bil v detskej izbe na posteli, na ktorú ich hodil, udieral ich otvorenou dlaňou a aj pästou po rôznych častiach tela, dával ich kľáčať na zem s tým, že si deti nesmeli sadnúť na päty, vulgárne im nadával, vyhrážal sa im ďalšou bitkou a zabitím, vulgárne im nadával aj keď im išiel požeňať slovami „kurva, kokot pod' sem, drž tú hlavu Ty manták“, deti okrikoval: „ako som Ťa učil piť, takto slopeš Ty pankhart vyjebaný“, keď sa mu synovia priplietli pod nohy, kopol ich so slovami „uhni Ty pankhart, nevieš ako máš chodiť?“, čím týmto všetkým svojim konaním u manželky U. B. vyvolával dlhodobý stres, napätie a pocit strachu, ktoré viedli k plne rozvinutému syndrómu týranej osoby, prejavujúcim sa v dlhodobom popieraní a zakrývaní matrimoniálneho konfliktu a psychosomatickým následkom týrania, u syna F. B., jeho správanie vyvolalo uzavretosť až nepreniknuteľnosť s prejavmi nedôvery s pocitmi straty a odriekania sa, zvýšenej úzkosti a úzkostnosti v prežívaní a stiahnutie sa zo sociálneho prostredia, u L. B. jeho správanie vyvolalo zníženie sebahodnotenia, narušenie sociálnych vzťahov v smere sťaženej adaptability, správanie poznačené impulzivitou, výbušnosťou, agresivitou a sklonmi k bezhlavému jednaniu pri zníženej racionálnej kontrole, pričom u F. B. a aj L. B. sa plne rozvinul syndróm týraného dieťaťa prejavujúci sa v emočnej, kognitívnej a sociálnej oblasti, teda týral blízku osobu, spôsobujúc jej fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie a neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorá má právo užívať a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách, čím spáchal zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. e), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a písm. j) Trestného zákona účinného do 31.12.2015.

Za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2015 a § 38 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2015 na trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenú PhDr. U. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., J. G. Z. č. XXXX/XX škodu vo výške 10.000,- EUR (slovom desaťtisíc euro).

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný a poškodení F. Y., rod. B. a L. Y., rod. B..

3. Obžalovaný odôvodnil odvolanie nasledovne (skrátene):

3.1 Podľa § 2 ods. 7 Tr. por. má každý právo, aby jeho vec bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ak zákon neustanovuje inak. Porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote je bezpochyby významným zásahom do princípov zaručujúcich právo na spravodlivý proces. Primeranosť dĺžky konania je judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len Súd) posudzovaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu s prihliadnutím ku kritériám zakotveným v judikatúre Súdu, akými sú zložitnosť prípadu, chovanie sťažovateľa a chovanie štátnych orgánov, poprípade čo je pre sťažovateľa v stávke. K odsúdeniu obžalovaného dochádza približne po 9 rokoch odo dňa uvedeného v rozsudku ako deň spáchania skutku. Dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá môže odôvodniť pri ukladaní trestu použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (teraz § 39 ods. 1 Tr. zák.) a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. marca 2010, sp. zn. 5 To 14/2009, R 10/2011 alebo rozsudok NS SR č.k. 1 Tdo 1/2015). Zároveň

obžalovaný poukazuje na skutočnosť, že súd mu uložil trest približne 1/3 nad dolnou hranicou trestnej sadzby, čo je neprimerané nielen vzhľadom na dĺžku konania, ale aj vzhľadom na osobu obžalovaného.

3.2 Súd nepriznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., hoci obžalovaný nebol súdne trestaný a ani priestupkovo riešený, pričom poukaz súdu na neplatenie výživného obžalovaným na deti z predchádzajúceho manželstva, bez bližšieho skúmania dôvodov neplatenia výživného, nie je možné takýmto spôsobom podľa názoru obhajoby vyhodnotiť. V trestnom konaní sa nemôže v neprospech páchatel'a pričítať skutočnosť, že mu nedovoľuje jeho finančná situácia splácať jeho záväzky v oblasti mimo trestných noriem. Princíp subsidiarity trestnej represie vyžaduje, aby štát uplatňoval prostriedky trestného práva zdržanlivo, to znamená predovšetkým tam, kde iné právne prostriedky zlyhávajú alebo sú neefektívne.

3.3 Na hlavnom pojednávaní dňa 15.3.2021 súd rozhodol, že poškodenú PhDr. U. Y. vypočúvať nebude a bude postupovať podľa § 277a ods. 4 Tr. por. tak, že prehrá zvukový záznam z výsluchu poškodenej z predchádzajúcich hlavných pojednávaní. S takýmto postupom obžalovaný nesúhlasil a trval na výsluchu poškodenej na hlavnom pojednávaní, pretože ide o výsluch, ktorý je rozhodujúci na riadne zistenie skutkového stavu a je potrebné, najmä vzhľadom na obranu obžalovaného v tom smere, že poškodená študovala problematiku týrania žien a svoju výpoveď prispôbila týmto znalostiam, bezprostredne vnímať výpoveď poškodenej na hlavnom pojednávaní. V tejto súvislosti obhajoba poukazuje na ustanovenie § 277a ods. 5 Tr. por. Vzhľadom k nevypočutiu poškodenej na hlavnom pojednávaní je rozhodnutie súdu predčasné. Súd takto nemal možnosť správne vyhodnotiť obranu obžalovaného, na ktorú odkazuje aj v tomto odôvodnení odvolania, ktorú celý čas prednášal, a na ktorej stále trvá. Súd túto obranu obžalovaného nevyhodnotil správne práve preto, lebo obžalovaný nemal možnosť poškodenú na hlavnom pojednávaní vypočuť a súd nemohol priamo sledovať správanie sa poškodenej a jej reakcie na otázky obžalovaného. Všeobecným pravidlom je, že obžalovanému musí byť daná adekvátna a náležitá príležitosť, aby spochybnil výpoveď svedka proti sebe a kládol mu otázky, a to buď v okamžiku jeho výpovede, alebo v neskoršom štádiu. Konajúci súd v predmetnej trestnej veci nemal možnosť hodnotiť vierohodnosť svedka na základe jeho priameho pozorovania správania a reakcii, čo je vzhľadom na obranu obžalovaného rozhodujúce. Výpoveď bolo a je možné uskutočniť s príslušnými opatreniami (napríklad telemostom) sledujúcimi ochranu poškodenej v trestnom konaní.

3.4 Obžalovaný navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/, Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

4. Poškodení odôvodnili podané odvolanie prostredníctvom svojho splnomocnenca, pričom uviedli (skrátene):

4.1. V trestnej veci obž. P. B., podávajú poškodení odvolanie v neprospech obžalovaného, do výroku o náhrade škody a to preto, že taký výrok vo vzťahu k nimí uplatnenej náhrade škody nebol urobený.

4.2. Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. e), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s použitím § 138 písm. b), písm. j) zákona č. 300/2005 Z. z. Tr. zák., pričom bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne okresný súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému uhradiť matke poškodených náhradu škody vo výške 10.000,- EUR. O náhrade škody poškodených F. Y. a L. Y. okresný súd vo výroku napadnutého rozsudku nerozhodol. Každý z menovaných poškodených si voči poškodenému uplatňovali náhradu škody vo výške 10.000,- EUR.

4.3. Z ústne vyhláseného odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, že okresný súd nerozhodol samostatným výrokom o náhrade škody v prospech poškodených F. Y. a L. Y. z dôvodu, že títo poškodení v zákonom stanovenom čase podľa § 46 ods. 3 Tr. por. nedostatočne špecifikovali z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Uvedené nároky podľa poškodených ich opatrovník, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava (ďalej len „úrad práce“), uplatnil v postačujúcom rozsahu. Základ nároku špecifikovala Mgr. X. aj na hlavnom pojednávaní konanom dňa 4. februára 2016, kedy uviedla, že „My po dohode s matkou žiadame nahradiť škodu obžalovaným za každé dieťa 10 000,- Eur, teda spolu 20 000- Eur, a to nemajetkovým titulom.“ Podľa poškodených mal okresný súd v napadnutom rozsudku rozhodnúť aj o ich nároku a to aj z dôvodu, že napriek vyhláseniu poškodených ani v prípade hlavného pojednávania konaného dňa 4. februára 2016, resp. konaného dňa 29. júla 2020 po vyjadrení podľa § 256 ods. 2 Tr. por. nevyhlásil uznesenie, ktorým by podľa § 256 ods. 3 Tr. por. účasť poškodených F. Y. a L. Y. nepripustil. Naopak, okresný súd s oboma menovanými počas celého konania konal ako s poškodenými.

4.4. V prospech rozhodnutia o nároku na náhradu škody svedčí v danom prípade aj skutočnosť, že vyššie uvedené pochybenie, ak k nemu došlo, bolo podľa všetkých okolností spôsobené konaním štátneho orgánu, t. j. úradu práce. Javí sa teda, že došlo k porušeniu požiadavky kladenej osobitne štátu, aby

zastupovanie detských obetí v trestnom konaní bolo vykonávané a poskytované profesionálne v zmysle čl. 24 ods. 1 písm. c) v spojení s čl. 25 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SW. Podľa súdnej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prípadné porušenie povinnosti štátneho orgánu nemôže byť vykladané na ťarchu strany, ktorá dôverovala, že štátny orgán (v danom prípade úrad práce) pozná právo a bude konať v súlade s právnymi predpismi (nález II. ÚS 152/2018). Tiež platí, že ako ústavne nesúladne (porušujúce základné práva) ústavný súd hodnotí aj rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými bola právna úprava interpretovaná v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, napr. v dôsledku prílišného formalizmu (rozhodnutia IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 1735/07, 1. ÚS 26/2010, 1. ÚS 640/2014).

4.5. Obaja poškodení, F. Y. a L. Y. si uvedomujú, že v danom prípade ide skôr o symbolickú záležitosť, pretože obžalovaný je nemajetný, o čom svedčí aj to, že sa im nedarí od neho exekučne vymôcť ani len zameškané výživné. Napriek tomu považujú poškodení za dôležité, aby trestnoprávne konanie obžalovaného malo okrem „koncovky“ v podobe výroku o vine a treste aj adekvátny záver v podobe priznania, s ohľadom na rozsah spáchanej trestnej činnosti, aspoň symbolickej náhrady škody titulom nemajetkovej ujmy.

4.6. Vzhľadom na uvedené poškodení F. Y. a L. Y. navrhujú, aby Krajský súd v Trnave sám rozhodol o náhrade škody poškodených F. Y. a L. Y. tak, že uloží obžalovanému povinnosť nahradiť im ako poškodeným škodu každému vo výške 10.000, EUR, prípadne uplatní postup podľa § 322 ods. 2 Tr. por. 5. Poškodení podali aj vyjadrenie k odvolaniu obžalovaného, v ktorom uviedli (skrátene):

5.1. Poškodení považujú napadnutý rozsudok vo výroku o vine, vo výroku o treste, ako aj vo výroku o zaradení obžalovaného do stupňa stráženia za vecne správny. Poškodená U. Y. považuje za správny aj výrok o náhrade škody, ktorým jej súd priznal náhradu škody. Ostatní dvaja poškodení, t. j. F. Y. a L. Y., považujú napadnutý rozsudok nesprávny len vo výroku o náhrade škody, resp. že nebol urobený výrok o ich nárokoch na náhradu škody, pričom v tejto súvislosti sami podali proti napadnutému rozsudku odvolanie, v ktorom zdôvodňujú dôvody svojho odvolania. Obžalovaný namieta, že výsluch poškodenej U. Y. bolo možné uskutočniť s príslušnými opatreniami (napr. telemostom) „sledujúcimi ochranu poškodenej v trestnom konaní“ (str. 3 odvolania). Uvedené svedčí o základnom nepochopení dôvodov, pre ktoré nebolo možné vykonať výsluch menovanej poškodenej na pojednávaní. Poškodená U. Y. (v tom čase B.) bola vypočutá v prípravnom konaní po vznesení obvinenia dňa 7. mája 2014 a to za účasti obhajcu obžalovaného JUDr. Tibora Dema. Následne bola vypočutá poškodená U. Y. na hlavnom pojednávaní konanom v dňoch 13. a 19. októbra 2016. Neskôr v liste zo dňa 2. marca 2020 poškodená U. Y. oznámila okresnému súdu, že sa nemôže ustanoviť na výsluch na hlavné pojednávanie z dôvodu, že trpí chorobou, ktorá natrvalo znemožňuje jej výsluch. K tomu predložila lekársku správu psychiatricky MUDr. U. D. z 24. februára 2020. Dôvod, pre ktorý sa poškodená U. Y. nemôže ustanoviť na hlavné pojednávanie teda nespočíva v „bezpečnostnej“ hrozbe týkajúcej sa možného stretnutia s obžalovaným, ale z ohrozenia zdravotného stavu, ktorý by sa zhoršil pri kontakte s obžalovaným v súvislosti s opakovaným rozpomínaním a prežívaním udalostí, na ktoré sa poškodená snaží zabudnúť aj prostredníctvom odbornej lekárskej pomoci. Nie je preto možné uplatniť postup podľa § 277a ods. 5 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Tr. por.“), na ktorý poukazuje obžalovaný. Podľa poškodených preto okresný súd správne vykonal výsluch poškodenej U. Y. tým, že prehral zvukový záznam z hlavného pojednávania konaného dňa 13. októbra 2016 a 19. októbra 2016 v zmysle § 277a ods. 4 Tr. por. a § 270 ods. 2 Tr. por. a preto bol tento dôkaz vykonaný zákonne. Okresný súd teda vykonaný dôkaz aj správne vyhodnotil, keď v napadnutom rozsudku skonštatoval, že poškodenej výpoveď na hlavnom pojednávaní bola presvedčivá, bola emotívna (poškodená miestami plakala, čo je zrejme nielen zo zápisnice z hlavného pojednávania, ale aj počuteľné aj zo zvukového záznamu“).

5.2. Za irelevantné považujú poškodení odkazy obžalovaného na štyri rozhodnutia ESLP v predposlednom odseku na str. 2 odvolania. Obžalovaný prehliadol, že ide o úplne iné okolnosti a ide o judikatúru k tzv. utajeným svedkom. Poškodení teda musia odmietnuť názor obžalovaného, že trestné konanie voči obžalovanému bolo nespravodlivé, resp. že by bolo v rozpore s čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru. Naopak, obžalovaný dostal počas viac rokov trvajúceho konania dostatočný priestor pre prezentáciu svojej obhajoby a dokonca dostal aj opakovanú možnosť vypočúvať tých istých svedkov (z dôvodu opakovania dokazovania). Žiadnu rozumnú obhajobu obžalovaný neprezentoval, ba sa z klamstva usvedčil sám, keď neskôr poprel aj to, čo pôvodne v prípravnom konaní pripustil (viď hore na str. 59 napadnutého rozsudku).

5.3. Obžalovaný namieta, že okresný súd pri ukladaní trestov nezohľadnil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. Podľa poškodených absenciu podmienok pre zohľadnenie poľahčujúcej okolnosti vyhodnotil okresný súd správne. Vyplynulo to z vykonaného dokazovania. Je zrejmé, že svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť 4.135,97 EUR voči synom z prvého manželstva „preniesol“ obžalovaný na iných a z vlastných peňazí im nevyplatil ani euro.

5.4. Obžalovaný tiež namieta, že uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov je neprimeraný. Naopak, vzhľadom na okolnosti veci poškodení považujú trest uložený obžalovanému za mimoriadne ústretový a už nie je dôvod ho nijako znižovať. Postoj obžalovaného k danému trestnému konaniu je mimoriadne nekritický a popiera spáchanie daného skutku v celom rozsahu. Navyše obžalovaný nezostal len pri tom, ale po vyhlásení napadnutého rozsudku dňa 26. marca 2021 neváhal prostredníctvom ďalších osôb z tzv. cirkevných spoločenstiev, v ktorých sa snaží obžalovaný etablovať ako „slušný“ občan, rozširovať o obžalovanej, že manipulovala okresný súd a že v skutočnosti „všetko bolo otočené proti nemu“, že „bojoval už viac rokov za záchranu svojho manželstva“, príp. že viaceré osoby v tom majú „prsty“ alebo že „mal to v živote počas manželstva veľmi ťažké“, resp. že svojej manželke „pomáhal aj s deťmi“ alebo tiež, že si poškodení trestnú činnosť vymysleli. Poškodení preto na ďalšiu úľavu v treste nevidia dôvody.

5.5. Okresný súd v súlade s judikatúrou ESLP poskytol vysvetlenie, aké merateľné „zniženie“ trestu obžalovanému poskytol, pričom z odôvodnenia vyplýva, že ak by nedošlo k prietahom namiesto 9 rokov by ukladal trest pri hornej hranici (pri ústnom odôvodňovaní rozsudku po jeho vyhlásení okresný súd dokonca uviedol, že by pri absencii prietahov uvažoval o treste 14-15 rokov). Uložený trest je preto podľa poškodených mimoriadne veľkorysý práve preto, že „vďaka“ prietahom v konaní získal obžalovaný výraznú úľavu v treste a to 9 rokov namiesto 14-15 rokov, čiže získal „k dobru“ až 5-6 rokov. Vzhľadom na uvedené poškodení navrhujú, aby Krajský súd v Trnave odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

6. Pred rozhodnutím odvolacieho súdu podal obžalovaný návrh na vykonanie dokazovania. Uviedol v ňom, že predkladá odborný článok, z ktorého obsahu možno dospieť k záveru, že nie je možné vylúčiť psychické problémy poškodenej vyvolané alkoholizmom rodiča poškodenej. Z tohto dôvodu obžalovaný navrhol doplniť dokazovanie znaleckým posudkom znalca z príslušného odboru, ktorý posúdi osobnosť poškodenej aj s poukazom na odborné závery predloženého článku a skutočnosť alkoholizmu v rodine poškodenej od jej detstva. Zároveň obžalovaný navrhol výsluch oboch detí, ktoré sú už plnoleté, F. a L.. K návrhu na doplnenie dokazovania priložil článok s názvom: „Keď sa dospelé deti alkoholikov stanú matkami“ (autor Dr. Tian Dayton), zrejme vytlačený z internetovej stránky.

7. Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že k svojmu odvolania chce doplniť, že následkom skutočností, ktoré sa odohrali u nich v rodine, sa aj on pravidelne podrobuje tak návštevám psychiatra, tak aj terapeutickým sedeniam, ktoré sú zamerané na liečenie proti depresiám a tak isto problematike alkoholizmu rodičov a ich následkov na deti. Sám mal otca alkoholika, od 12 rokov sa odsťahovali a býval s matkou. Až na týchto terapiách v poslednom trištvrte roku pochopil, že následky, ktoré prežíva, s ním za posledné roky nikto neriešil. Zistil, že aj keď chodil k odborníkom, nevedeli o tejto skutočnosti, neidentifikovali tento jeho problém. Manželkine psychické problémy nemusia prameniť z jeho správania, za ktoré bol odsúdený, ale môžu byť následkom práve jej života, s jej rodičmi alkoholikmi, ktorý mohol mať na ňu takýto nepriaznivý vplyv. Z pohľadu odborného článku, ktorý predložil a názorov o vplyve výchovy rodičov alkoholikov na dieťa, sa javia závery znaleckého dokazovania, ktoré bolo vykonané, ako nie relevantné, pretože nezohľadňujú práve tento aspekt negatívneho vplyvu alkoholických rodičov na samotných poškodených. Preto navrhuje doplniť dokazovanie tak, ako to dal písomne.

8. Odvolací súd zamietol návrh obžalovaného na doplnenie dokazovania, nakoľko nebol dôvodný.

9. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti alebo úplnosti znaleckého dokazovania z odvetvia zdravotníctvo, ktoré bolo realizované v prvostupňovom konaní. Autenticitu ani relevanciu článku, ktorý predložil obžalovaný, nie je možné zo strany odvolacieho súdu overiť a zároveň nie je povinnosťou odvolacieho súdu, aby to robil. Nič nebránilo obžalovanému, aby predložil znalecký posudok, o ktorého vypracovanie žiadal odvolací súd, resp. iné odborné, či znalecké vyjadrenie, ktoré by vyjadrovalo rovnaký názor, aký prezentoval obžalovaný v odvolacom konaní. Názor obžalovaného, ktorý je názorom laika, nie je pre odvolací súd relevantná skutočnosť, ktorá by odôvodnila doplnenie dokazovania.

10. Vo vzťahu k návrhu na vypočutie svedkov poškodených F. Y. a L. Y. je potrebné uviesť, že obžalovaný neuviedol žiaden relevantný argument, prečo by mali byť títo opätovne vypočutí. Obaja svedkovia poškodení boli v konaní riadne vypočutí, ich výpovede prvostupňový súd zhodnotil a odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, ako sa s nimi vysporiadal. Odvolací súd tak nevidí žiadne dôvody na ich opätovné vypočutie.

11. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

12. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podali obžalovaný a poškodení ako oprávnené osoby, v zákonnej lehote a každý z nich proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Po preskúmaní napadnutých výrokov a konania, ktoré ich vydaniu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolania poškodených nie sú dôvodné, odvolanie obžalovaného je dôvodné len čiastočne.

K odvolaniu obžalovaného.

13. Odvolanie obžalovaného smeruje proti výrokom o vine a treste, ako i proti konaniu, ktoré ich vydaniu predchádzalo.

14. Odvolanie obžalovaného proti výroku o vine je založené na námietke nesprávneho postupu prvostupňového súdu pri aplikácii ustanovenia § 277a Trestného poriadku, ktorá mala mať za následok, že prvostupňový súd nevyhodnotil obranu obžalovaného správne, pretože opätovne (po zmene zloženia senátu) nevypočul poškodenú, ako aj preto, že obžalovaný nemal možnosť hodnotiť vierohodnosť svedka (poškodenej) na základe jeho priameho pozorovania správania a reakcii. Obžalovanému tak nebola daná možnosť spochybníť výpoveď svedka proti sebe a klásť mu otázky.

15. Námietka, že obžalovanému nebola daná možnosť spochybníť výpoveď svedka proti sebe a klásť mu otázky, nie je dôvodná, pretože je založená na nepravdivých argumentoch. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.10.2016 a dňa 19.10.2016, bola vypočutá svedkyňa poškodená U. B. a to za prítomnosti obžalovaného i jeho obhajcu. Obaja tak mali možnosť osobne a priamo vnímať jej výpoveď. Rovnako mali možnosť na túto jej výpoveď reagovať a klásť jej otázky, resp. mali možnosť ju vypočuť. Právo obžalovaného vypočuť svedka, vypovedajúceho proti nemu, tak bolo zachované v plnom rozsahu. Po prehratí zvukového záznamu zo dňa 13.10.2016 z hlavného pojednávania, ku ktorému došlo na neskoršom hlavnom pojednávaní dňa 26.3.2021 (po zmene v zložení senátu), sa obžalovaný k tomuto zvukovému záznamu aj vyjadril.

16. Pokiaľ ide o námietku založenú na argumente, že senát okresného súdu, ktorý vydal napadnutý rozsudok, nevyhodnotil obranu obžalovaného správne, pretože senát nemal možnosť dostatočne hodnotiť vierohodnosť svedkyne poškodenej na základe jeho priameho pozorovania správania a reakcii na hlavnom pojednávaní, táto je rovnako nedôvodná.

17. Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku k postupu podľa § 277a Trestného poriadku uviedol:

Poškodená vypovedala na hlavnom pojednávaní konanom ešte pred zmenou v zložení senátu (pozn. pred prvým v poradí z celkom troch rôznych senátov), pričom súd hlavnom pojednávaní na technickom zariadení prehral zvukový záznam jej výpovede zo dňa 13.10.2016 a 19.10.2016 postupom podľa § 277a ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého Namiesto čítania zápisníc podľa odseku 3 možno na novom hlavnom pojednávaní prehrať časť zvukového záznamu z predchádzajúceho hlavného pojednávania, ktorá sa týka výpovede, ak bol zvukový záznam vyhotovený. Na návrh strany predseda senátu nariadi jeho prehratie, ak bol zvukový záznam vyhotovený a ak je na riadne zistenie skutkového stavu potrebné poznať doslovné znenie skoršej výpovede.

K prehratiu zvukového záznamu poškodenej z hlavného pojednávania súd pristúpil z viacerých dôvodov. Jednak takýto postup umožnila zmena Trestného poriadku s účinnosťou od 01.01.2021, ktorá je aspoň čiastočnou protiváhou proti právu obvineného žiadať o vykonanie hlavného pojednávania znova pri zmene senátu, s ktorou nesúhlasí. Navyše na poškodenú je potrebné nahliadať ako na obzvlášť zraniteľnú obeť podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov, a to aj napriek tomu, že tento zákon nadobudol účinnosť až po spáchaní prejednávaneho skutku. Súd preto k poškodenej pristupoval spôsobom, ktorý by vylúčil jej druhotnú viktimizáciu, čo je postup v súlade aj s ustanovením § 134 ods. 4 Trestného poriadku. Súd je pritom toho názoru, že právo obžalovaného na spravodlivý proces takýmto postupom súdu nebolo dotknuté, pretože výpoveď poškodenej na hlavnom pojednávaní dňa 13.10.2016 a 19.10.2016 bola vykonaná za účasti obžalovaného ako aj jeho obhajcu a títo mali možnosť poškodenú s jej výpoveďou konfrontovať a klásť jej otázky, čo aj využili. Obžalovaný ako aj jeho obhajca mali možnosť zúčastniť sa kontradiktórneho výsluchu poškodenej aj v prípravnom konaní (pozn. výpoveď poškodenej zo dňa 07.05.2014), a teda v prípade, že by poškodená vypovedala na hlavnom pojednávaní inak ako v prípravnom konaní, obhajoba mala možnosť žiadať odstraňovať medzi jej výpoveďami rozpory.

Súd v neposlednom rade poukazuje na potvrdenie MUDr. U. D., z obsahu ktorého vyplýva, že poškodená je sledovaná na psychiatrickej ambulancii od mesiaca február 2017 pre posttraumatickú stresovú poruchu, jej stav je stále veľmi vážny a vyžaduje intenzívnu farmakoterapiu ako aj individuálnu psychoterapiu, pričom jej opätovná výpoveď na hlavnom pojednávaní by mala účinky druhotnej viktimizácie.

18. Postup prvostupňového súdu podľa § 277a ods. 4 Trestného poriadku, podľa odôvodnenia citovaného v predchádzajúcom odseku, považuje odvolací súd za zákonný a v tomto prípade aj správny.

19. Podľa § 277a ods. 3-5 Trestného poriadku:

(3) Na novom hlavnom pojednávaní možno namiesto výsluchu svedka alebo znalca prečítať tie časti zápisnice o predchádzajúcom hlavnom pojednávaní, ktoré sa týkajú ich výsluchu. Ak táto zápisnica obsahuje odkaz na ich skoršie výpovede (§ 58 ods. 4), prečíta sa v takom prípade aj tá výpoveď, na ktorú sa odkazuje.

(4) Namiesto čítania zápisníc podľa odseku 3 možno na novom hlavnom pojednávaní prehrať časť zvukového záznamu z predchádzajúceho hlavného pojednávania, ktorá sa týka výpovede, ak bol zvukový záznam vyhotovený. Na návrh strany predseda senátu nariadi jeho prehratie, ak bol zvukový záznam vyhotovený a ak je na riadne zistenie skutkového stavu potrebné poznať doslovné znenie skoršej výpovede.

(5) Aj keď sú splnené podmienky na prečítanie zápisnice podľa odseku 3 alebo prehratie zvukového záznamu podľa odseku 4, predseda senátu na návrh strany nariadi opakovanie výsluchu svedka alebo znalca, ak je ich výpoveď rozhodujúca na riadne zistenie skutkového stavu a je potrebné overiť ich hodnovernosť alebo pokiaľ je z iných dôležitých dôvodov potrebné bezprostredné vnímanie ich výpovede. Tým nie je dotknuté právo súdu aj bez splnenia týchto podmienok rozhodnúť o výsluchu svedka alebo znalca (§ 276).

20. Zákonné ustanovenia citované v predchádzajúcom odseku dávajú možnosť senátu, ktorý rozhoduje v zmenenom zložení, rozhodnúť o zopakovaní výsluchu svedka lebo znalca, urobených na hlavnom pojednávaní vykonanom pred zmenou v zložení senátu alebo o prehratí zvukového záznamu z takéhoto predchádzajúceho hlavného pojednávania. Na opätovne vykonanie výsluchu svedka alebo znalca je potrebné splniť dve zákonné podmienky: a) bol daný návrh strany trestného konania, b) ak je ich výpoveď rozhodujúca na riadne zistenie skutkového stavu a je potrebné overiť ich hodnovernosť, alternatívne - je z iných dôležitých dôvodov potrebné bezprostredné vnímanie ich výpovede.

21. V preskúvanom konaní prvostupňový súd po zmene v zložení senátu nevyhovел návrhu obžalovaného na opätovné vypočutie svedkyne poškodenej a rozhodol, že sa prehrá zvukový záznam jej výpovede na predchádzajúcom hlavnom pojednávaní. Toto rozhodnutie je v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Trestného poriadku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré je citované v odseku 17 tohto uznesenia, vyplýva, že prvostupňový súd nepovažoval za potrebné opätovným osobným výsluchom svedkyne poškodenej overovať jej vierohodnosť. Na rozhodnutie mu postačoval zvukový záznam z jej predchádzajúcej výpovede z hlavného pojednávania, na ktorom bola svedkyňa poškodená podrobným spôsobom vypočutá a bolo umožnené obom stranám trestného konania klásť jej otázky. Inými slovami povedané, nebolo povinnosťou prvostupňového súdu vyhovieť návrhu obhajoby na opätovné vypočutie svedkyne poškodenej a preto jeho postup nemožno kvalifikovať ako nezákonný. Tak ako bolo už uvedené, výpoveď svedkyne poškodenej na hlavnom pojednávaní, ktorej zvukový záznam bol prehratý na neskoršom hlavnom pojednávaní, dáva po obsahovej stránke dostatočný podklad na vyhodnotenie jej vierohodnosti. Zároveň mal prvostupňový súd možnosť zo zvukového

záznamu vnímať spôsob akým vypovedala, plynulosť výpovede, ako aj jej emočné rozpoloženie. Prvostupňový súd správne zohľadnil aj zdravotný stav svedkyne poškodenej, najmä z pohľadu následkov, ktoré trestná činnosť obžalovaného na nej zanechala a záujem chrániť ju pred druhotnou viktimizáciou. Ani z tohto hľadiska preto nemožno vytknúť prvostupňovému súdu nesprávnosť jeho postupu. Prehratím zvukového záznamu predchádzajúcej výpovede svedkyne poškodenej na hlavnom pojednávaní, nedošlo k nezákonnému postupu, práva obžalovaného na obhajobu neboli porušené a takýto dôkaz je v plnom rozsahu použiteľný pre rozhodnutie o vine.

22. Odvolacie námietky obžalovaného, ktoré smerujú proti spôsobu vykonávania dôkazov, ktoré našli odraz v rozhodnutí o vine obžalovaného, zhodnotil odvolací súd v celom rozsahu ako nedôvodné.

23. Pokiaľ ide o rozhodnutie o treste pre obžalovaného, z pohľadu jeho výšky, v tejto časti považuje odvolací súd námietky obžalovaného za čiastočne dôvodné.

24. Prvostupňový súd nepriznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, teda, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život a to na základe zistenia, že obžalovaný si neplnil vyživovaciu povinnosť voči svojím deťom z predchádzajúceho manželstva, pričom mu vznikol dlh na výživnom vo výške 4.135,97 eur. Uvedený postup považuje odvolací súd za správny. Neplatenie výživného možno vyhodnotiť ako konanie, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi a tak vysoký dlh na výživnom predstavuje vážne zanedbanie zákonnej povinnosti obžalovaného. Preto správne prvostupňový súd keď nepriznal obžalovanému poľahčujúcou okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona.

25. V trestnej sadzbe trestu odňatia slobody ustálenej v rozpätí 7 rokov až 15 rokov, uložil prvostupňový súd obžalovanému trest vo výmere 9 rokov. Rozhodnutie o výške trestu prvostupňový súd odôvodnil tým že, takýto trest považuje za trest minimálny s ohľadom na závažnosť jeho konania, čas trvania páchania trestného činu a následky, ktoré konanie obžalovaného zanechalo na psychickom stave poškodených. Trest odňatia slobody v tejto výmere podľa názoru súdu vytvorí podmienky na výchovu obžalovaného, aby viedol riadny život a súčasne zabezpečí odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov tohto druhu. Nezohľadňujúc ďalšie okolnosti prípadu by súd obžalovanému ukladal trest pri hornej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody. V prejednávanom prípade však súd prihliadal na skutočnosť, že od spáchania skutku do vyhlásenia rozsudku uplynulo takmer 9 rokov a tiež na skutočnosť, že na základe ústavnej sťažnosti poškodených Ústavný súd SR nálehom sp. zn. II. ÚS 299/2020-37 zo dňa 10.09.2020 konštatoval dve obdobia opakovanej nečinnosti súdu na začiatku konania v trvaní jedného roka, čo sa neskôr zopakovalo aj v rokoch 2016 a 2017.

26. S hodnotením všetkých relevantných skutočností, ktoré majú význam pre rozhodnutie o treste, respektíve jeho výške, odvolací súd čiastočne nesúhlasí. Úvahu súdu o tom, že obžalovanému by bolo potrebné ukladať trest odňatia slobody pri hornej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, nepovažuje odvolací súd za celkom správnu. Všetky skutočnosti, ktoré spočívajú v spôsobe páchania trestnej činnosti a následkov, ktoré zanechali na poškodených, sú zohľadnené v právnej kvalifikácii a odôvodňujú ukládanie trestu v uvedenej trestnej sadzbe. Prvostupňový súd dostatočne nevzal do úvahy skutočnosť, že obžalovaný nebol predtým súdne trestaný, pričom táto skutočnosť má dôležitý význam pri úvahe nad výškou trestu. Ukladanie trestu odňatia slobody, ktorého dolná hranica je 7 rokov, možno bez pochybností označiť za ukládanie vysokého trestu. Zohľadnenie skutočnosti, že obžalovaný nebol v minulosti súdne trestaný, zohráva v tomto prípade dôležitú úlohu a podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňuje úvahu o tom, že na obžalovaného nie je potrebné pôsobiť trestom, ktorého výška by vychádzala z hornej hranice zákonnej trestnej sadzby. Uloženie trestu odňatia slobody vo výmere, ktorá vychádza z dolnej hranice zákonnej trestnej sadzby, má podľa názoru odvolacieho súdu vysoký potenciál splniť účel takzvanej individuálnej prevencie. Úvahe uložiť obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, nasvedčuje aj dĺžka trvania trestného konania, v ktorom došlo aj k priesťahom, ktoré mali odzrkadlenie v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, citovaného v predchádzajúcom odseku.

27. Uvedené zistenia potom odôvodňujú záver o potrebe zrušiť napadnutý výrok o treste a nadväzujúci výrok o spôsobe jeho výkonu. Keďže prvostupňový súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste a spôsobe jeho výkonu v dostatočnom rozsahu, mohol odvolací súd po zrušení týchto výrokov rozhodnúť sám, v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Trestného poriadku. Z dôvodov uvedených v predchádzajúcom odseku, uložil odvolací súd obžalovanému trest odňatia slobody v minimálnej výmere, teda 7 rokov. Na výkon trestu odňatia slobody ho zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, keď tento výrok o spôsobe výkonu trestu bol zo strany prvostupňového súdu urobený správne a rovnako dostatočným spôsobom bol aj odôvodnený.

K odvolaniu poškodených

28. Poškodení F. Y. aj L. Y. podali odvolanie proti napadnutému rozsudku vo výroku o náhrade škody, konkrétne z dôvodu, že prvostupňový súd nerozhodol o ich nároku na náhradu škody, ktorí si uplatnili v trestnom konaní, každý vo výške 10 000,- eur. V odvolaní vytýkajú prvostupňovému súdu, že pokiaľ si podľa názoru prvostupňového súdu neuplatnili v prípravnom konaní riadne a včas nárok na náhradu škody, mal súd v zmysle § 256 ods. 3 Trestného poriadku rozhodnúť uznesením, že ich ako poškodených na hlavné pojednávanie nepripúšťa.

29. Poškodení ďalej namietajú, že prvostupňový súd pristupoval pri rozhodovaní o ich nároku na náhrade škody v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, v dôsledku prílišného formalizmu.

30. Prvostupňový súd odôvodnil svoj postup vo vzťahu nároku na náhradu škody, ktorú si uplatnili vyššie uvedených poškodení tak, že ich nárok na náhradu škody v trestnom konaní nebol riadne uplatnený, pokiaľ ide o dôvod jeho vzniku. Týmto poškodeným bol totiž ako opatrovník v trestnom konaní ustanovený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ktorý v podaní zo dňa 11.08.2014 uviedol, že žiada o náhradu škody na každého z uvedených poškodených vo výške 10.000,- eur. Z podania opatrovníka poškodených ale nie je zjavné, z akých dôvodov žiada priznať sumu 10.000,- eur na každého z poškodených, pričom podanie opatrovníka nebolo možné posudzovať podľa § 62 ods. 1 Trestného poriadku, pretože nič z jeho obsahu súdu neumožnilo vyvodiť, aké sú dôvody uplatneného nároku na náhradu škody.

31. Odvolací súd považuje rozhodnutie prvostupňového súdu vo vzťahu uplatnenému nároku poškodených na náhradu škody, za vecne správny. Je potrebné súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že nárok bol síce uplatnený včas, ale nie riadne, pretože opatrovník poškodených neuviedol právny dôvod, na základe ktorého sa domáhal priznania náhrady škody. Odvolací súd zároveň súhlasí s názorom poškodených, ktorí uviedli vo svojom odvolaní, že bolo povinnosťou prvostupňového súdu v takomto prípade rozhodnúť uznesením podľa § 256 ods. 3 Trestného poriadku. Skutočnosť, že takto prvostupňový súd neurobil, znamená, že z jeho strany sa jednalo o nesprávny zákonný postup, ktorý však nemá vplyv na to, že v konečnom rozhodnutí nebolo možné meritórne rozhodnúť o týchto nárokoch. Poškodení vo svojom odvolaní argumentujú právnym názorom, ktorý vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze spisová značka II. ÚS 152/2018. Podľa názoru odvolacieho súdu však tento nálež Ústavného súdu Slovenskej republiky riešil inú situáciu, inú právnu otázku, ktorá sa vzťahovala na ochranu vlastníckeho práva. Nárok na náhradu škody uplatnený v trestnom konaní, má inú povahu ako vlastnícke právo. Skutkový stav, na základe ktorého dospel ústavný súd vo svojom náleze k citovanému stanovisku, sa tak podstatným spôsobom odlišoval od situácie, ktorá nastala v tomto trestnom konaní. Adhézne konanie nie je obligatórnou súčasťou trestného konania. Pokiaľ nie sú splnené podmienky na rozhodnutie o nároku poškodeného na náhradu škody v trestnom konaní (adhéznom konaní), môže si poškodený nárok na náhradu škody uplatňovať v civilnom procese. Požiadavka naplnenia formálnych náležitostí na meritórne rozhodnutie o nároku na náhradu škody v adhéznom konaní, má svoj zmysel, ktorý spočíva uprednostnení verejného záujmu na včasnom skončení trestného konania v užšom slova zmysle, teda konania, v ktorom sa rozhoduje o vine a treste. Tým, že prvostupňový súd nerozhodol o nároku poškodených na náhradu škody, ktorý si neuplatnili riadne, nekonal v rozpore s Trestným poriadkom, jeho rozhodnutie nie je príliš formalistické a rovnako nie je ani v extrémnom v rozpore s princípmi spravodlivosti. Preto odvolací súd odvolania oboch poškodených ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.